

Uwarunkowania prawne prowadzenia **działalności** **agroturystycznej** w Polsce

Wydawca:

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
53-033 Wrocław, ul. Zwycięska 8, tel. 71 339 80 21

Opracowanie:

Agnieszka Kolwalczuk-Misek
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, DODR

Redakcja i korekta:

Agnieszka Siegel
Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw, DODR

Opracowanie graficzne i skład:

Ewa Kutkowska
Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw, DODR

Zdjęcia:

DODR

Nakład: 1000 sztuk

Uwarunkowania prawne prowadzenia działalności agroturystycznej w Polsce

Wstęp

Mimo zwolnienia z podatku dochodowego i wymogu rejestrowania działalności gospodarczej właściciele gospodarstw agroturystycznych – muszą dopełnić nałożone na nich obowiązki i formalności. Rolnicy wynajmujący do 5 pokoi gościnnych powinni spełniać określone warunki. Ich działalność musi zostać zgłoszona i być okresowo kontrolowana. Wymagania te są jednak niewielkie, a formalności ograniczone do minimum.

Na Dolnym Śląsku działa około sześciuset gospodarstw agroturystycznych. Są one turystyczną wizytówką bazy noclegowej i obszarów wiejskich naszego regionu. Zadbajcie Państwo o to, aby spełniały wymagane standardy. Tylko profesjonalne usługi dają gwarancję sukcesu właścicielom i udanego pobytu turystom.

Agroturystyka kojarzona z terenami wiejskimi i funkcjonującym gospodarstwem rolnym, do dziś nie doczekała się definicji w żadnym akcie prawnym.

Agroturystyka kojarzona z terenami wiejskimi i funkcjonującym gospodarstwem rolnym, do dziś nie doczekała się definicji w żadnym akcie prawnym. Trwają prace nad wprowadzeniem przepisów w zakresie nowych kategorii zaszerogowania. Kiedy wejdą one w życie, nie tylko typowe obiekty hotelarskie (jak hotel, motel czy pensjonat), ale i wszystkie inne kategorie obiektów będą miały chronione nazwy. Ich ewidencja ma być prowadzona nie tak, jak do tej pory w urzędach gmin, ale w starostwach powiatowych.

Póki co, agroturystyka nie jest nazwą zastrzeżoną. Prowadząc ją należy zadbać o podtrzymywanie wiejskiego charakteru i o jakość usług. Pobyt w gospodarstwie ma dawać turystyce nie tylko poczucie wiejskiej autentyczności, ale też zapewnić profesjonalną obsługę. Przestrzegając prawa, kwaterodawca jest w porządku wobec turystów, których gości pod swoim dachem.

Na Dolnym Śląsku działa około sześćuset gospodarstw agroturystycznych. Są one turystyczną wizytówką bazy noclegowej i obszarów wiejskich naszego regionu. Zadbajcie Państwo o to, aby spełniały wymagane standardy. Tylko profesjonalne usługi dają gwarancję sukcesu właścicielom i udanego pobytu turystom.

ROZDZIAŁ I

Wpis do ewidencji w urzędzie gminy i minimalne wymagania stawiane gospodarstwom agroturystycznym

Pierwszym, podstawowym obowiązkiem właściciela gospodarstwa agroturystycznego jest dokonanie wpisu do ewidencji w urzędzie gminy, na terenie której znajduje się gospodarstwo.

Jest to ewidencja tzw. „innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie”. Ewidencja jest obowiązkowa i bezpłatna.

Dokonując wpisu kwaterodawca składa dokumenty:

- Wniosek o dokonanie wpisu do ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych,
- Opis obiektu,
- Deklaracja dotycząca spełniania minimalnych wymagań co do wyposażenia dla obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz dla pól biwakowych:
 1. co do wyposażenia,
 2. sanitarne,
 3. przeciwpożarowe,
 4. budowlane.

Wymagania te zostały omówione szczegółowo w dalszej części wydawnictwa. Wniosek można złożyć w urzędzie, listownie lub w niektórych urzędach gmin – elektronicznie, bez wychodzenia z domu, za pomocą Profilu Zaufanego.

Z chwilą wejścia w życie nowych przepisów turystycznych wszystkie inne kategorie zaszerogowania obiektów niż typowe obiekty hotelarskie – hotel, motel czy pensjonat, będą najprawdopodobniej podlegały Staroście.

Pierwszym, podstawowym obowiązkiem właściciela gospodarstwa agroturystycznego jest dokonanie wpisu do ewidencji w urzędzie gminy, na terenie której znajduje się gospodarstwo.

Typowe obiekty hotelarskie i inne obiekty

Wynajmowane przez rolników pokoje i miejsca na ustawianie namiotów w prowadzonych przez nich gospodarstwach rolnych, zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1553, z późn. zm.) zaliczane są, obok typowych obiektów hotelarskich, do tzw. „innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie”.

Typowe obiekty hotelarskie, np. hotel, motel czy pensjonat, muszą uzyskać decyzję o zaszeregowaniu do rodzaju i kategorii jednej z nazw chronionych prawem Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie. Gospodarstwa agroturystyczne nie mają takiego obowiązku.

Ewidencja innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, w tym gospodarstw agroturystycznych, jest prowadzona przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta), na terenie której obiekt się znajduje.

Wymagania, jakie muszą one spełniać te obiekty określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2166).

Są to wymagania:

1. co do wyposażenia,
2. sanitarne,
3. przeciwpożarowe,
4. budowlane.

Kwaterodawca ma obowiązek zgłaszania wszelkich zmian dotyczących prowadzonej działalności, w tym również informacji o zakończeniu świadczenia usług. Dokonując wpisu do ewidencji, gmina nie powinna odmówić przyjęcia zgłoszenia ani też wykreślić obiektu z tej ewidencji z powodu niespełniania wymagań.

Organ gminy może natomiast **skontrolować obiekt**. Jeżeli w wyniku tej kontroli stwierdzi, że kwaterodawca nie spełnia minimalnych wymagań, może wydać decyzję nakazującą wstrzymanie świadczenia usług do czasu usunięcia nieprawidłowości.

Osoba, która przeprowadza kontrolę może zażądać dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań budowlanych, przeciwpożarowych i sanitarnych, jednak kwaterodawcy nie mają obowiązku ich przedstawiania przy dokonywaniu wpisu do ewidencji.

O obowiązku tym mówi ustawa o usługach turystycznych z 1997 r., jednak nowe przepisy, które wejdą niedługo w życie anulują jej zapisy.

Nowa ustawa o usługach hotelarskich, pilotach wycieczek i przewodnikach turystycznych, będzie nadawała nazwy chronione wszystkim kategoriom zaszerogowania bez względu na to czy są to obiekty typowo hotelarskie z obowiązkową kategoryzacją, czy pozostałe bez obowiązkowej kategoryzacji.

1. Wymagania pod względem wyposażenia

Zgodnie z przepisami, gospodarstwo agroturystyczne powinno spełniać wymagania dotyczące wyposażenia, które określa załącznik nr 7 Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2166).

WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA INNYCH OBIEKTÓW, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Dla wynajmowania miejsc i świadczenia usług w budynkach stałych

1. Ogrzewanie – w całym obiekcie w miesiącach X-IV, temperatura minimum 18 °C

2. Instalacja sanitarna: zimna woda przez całą dobę i dostęp do ciepłej wody¹

3. Maksymalna liczba osób przypadających na jeden w.h.s.² – 15

4. Wyposażenie podstawowe w.h.s.:

- natrysk lub wanna
- umywalka z blatem lub półką i wieszakiem na ręcznik
- WC
- lustro z górnym lub bocznym oświetleniem
- uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną
- pojemnik na śmieci (niepalny lub trudnopalny)
- dozownik do płynnego mydła i ręczniki papierowe

Dla wynajmowania miejsc noclegowych w pomieszczeniach wspólnych (salach)

1. Powierzchnia sal nie mniejsza niż 2,5 m² – na jedną osobę (przy łóżkach piętrowych 1,5 m²)

2. Wyposażenie sal sypialnych

- łóżka jednoosobowe o wymiarach minimum 80x190 cm
- oddzielne zamykane szafki dla każdej osoby
- stół
- krzesła lub taborety (1 na osobę) lub ławy
- wieszaki na odzież wierzchnią
- lustro
- oświetlenie ogólne

3. Wyposażenie podstawowe w.h.s.:

- natrysk lub wanna, WC
- umywalka z blatem lub półką i wieszakiem na ręcznik
- lustro z górnym lub bocznym oświetleniem
- uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną
- pojemnik na śmieci (niepalny lub trudno zapalny)
- dozownik do płynnego mydła i ręczniki papierowe

Dla wynajmowania samodzielnych pokoi

1. Powierzchnia mieszkalna w m²:

- pokój 1- i 2-osobowy – 6 m²
- pokój większy niż 2-osobowy – dodatkowo 2 m² na każdą następną osobę³

2. Zestaw wyposażenia meblowego:

- łóżka jednoosobowego o wymiarach minimum 80x190 cm lub łóżka dwuosobowe o wymiarach minimum 120x190 cm
- nocny stolik lub półka przy każdym łóżku
- stół lub stolik
- krzesło lub taboret (1 na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój) lub ława
- wieszak na odzież oraz półka lub stelaż na rzeczy osobiste

3. Pościel dla jednej osoby:

- kołdra lub dwa koce,
- prześcieradło,
- poduszka,
- poszwa,
- poszewka na poduszkę

4. Oświetlenie – minimum jeden punkt świetlny o mocy 60 W

5. Zastłony okienne zaciemniające

6. Maksymalna liczba osób przypadających na jeden w.h.s. – 15

7. Wyposażenie podstawowe w.h.s.:

- natrysk lub wanna, WC
- umywalka z blatem lub półką i wieszakiem na ręcznik
- lustro z górnym lub bocznym oświetleniem
- uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną
- pojemnik na śmieci (niepalny lub trudno zapalny)
- dozownik do płynnego mydła i ręczniki papierowe

8. Kosz na śmieci niepalny lub trudno palny

9. Dla wynajmowania miejsc na ustawienie namiotów i przyczep samochodowych:

- teren obozowiska wyrównany, suchy, ukształtowany w sposób
 - zapewniający odprowadzenie wód opadowych i uprzątnięty z przedmiotów mogących zagrażać bezpieczeństwu.
 - punkt poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych.
 - miejsce wylewania nieczystości płynnych odpowiednio zabezpieczone i oznakowane
 - pojemnik na śmieci i odpady stałe, regularnie opróżniany
 - ustęp utrzymywany w czystości.
-

1 *minimum dwie godziny rano i dwie godziny wieczorem o ustalonych porach*

2 *w.h.s. – węzeł higieniczno-sanitarny*

3 *w pomieszczeniach o wysokości ca najmniej 2,5 m dopuszcza się łóżka piętrowe – powierzchnia pokoju może zostać zmniejszona o 20%*

2. WYMAGANIA SANITARNE

Prowadzenie agroturystyki nie wymaga zapewnienia gościom luksusowych warunków. Powinno być jednak bezpiecznie, czysto oraz wygodnie. Jeśli gospodarstwo oferuje czyste i ładnie urządzone pokoje, smaczną kuchnię, właściwie wyposażoną łazienkę i miłą rodzinną atmosferę może liczyć na sukces.

Pozytywna weryfikacja ze strony klientów jest najważniejszą reklamą gospodarstwa agroturystycznego.

Zgłoszony do ewidencji w urzędzie gminy obiekt jest objęty nadzorem sanitarnym przez oddział higieny komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (SANEPID).

Prowadzenie agroturystyki nie wymaga zapewnienia gościom luksusowych warunków. Powinno być jednak bezpiecznie, czysto oraz wygodnie. Jeśli gospodarstwo oferuje czyste i ładnie urządzone pokoje, smaczną kuchnię, właściwie wyposażoną łazienkę i miłą rodzinną atmosferę może liczyć na sukces.

Dokumentem potwierdzającym spełnianie wymagań sanitarnych w gospodarstwie agroturystycznym jest opinia właściwego miejscowo inspektora sanitarnego, a w przypadku kontroli obiektu za równorzędny opinii uznaje się protokół okresowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Żeby mieć pewność, że gospodarstwo agroturystyczne jest pod względem sanitarnym bezpieczne dla przebywających gości, kwaterodawca może sam wystąpić o opinię w tym zakresie do powiatowego inspektora sanitarnego.

W czasie kontroli służby sanitarne pozyskują takie dane, jak:

- data rozpoczęcia działalności,
- stan formalno-prawny obiektu (wpis do ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie),
- otoczenie obiektu (czy jest utrzymane we właściwym stanie porządkowym), w jaki sposób jest zagospodarowane, tj. plac zabaw, boisko, miejsce do grillowania, na ognisko,
- ogólny stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy pomieszczeń,
- charakterystyka budynku: rodzaj budynku (jedno- lub wielokondygnacyjny, wolno stojący/w zwartej zabudowie), przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych,
- okres prowadzenia działalności (całorocznie/sezonowo),
- liczba pokoi i miejsc noclegowych,
- obecność w obiekcie owadów i gryzoni, wyposażenie obiektu w apteczkę pierwszej pomocy oraz data ważności środków medycznych w apteczce,
- wentylacja (rodzaj wentylacji, wygląd kratki wentylacyjnej),
- zaopatrzenie w wodę do spożycia (rodzaj, źródło, gdy gospodarstwo korzysta z własnego ujęcia – wyniki badań),
- prawidłowość usuwania ścieków bytowych z gospodarstwa,
- prawidłowość postępowania z odpadami komunalnymi (gromadzenie, usuwanie, umowa na odbiór, karty przekazywania odpadów),
- ogólny stan sanitarno-techniczny zespołów higieniczno-sanitarnych,
- dostępność środków higieny (mydło, ręczniki papierowe, papier toaletowy),
- stosowany sprzęt porządkowy i środki czystości do utrzymania pomieszczeń i urządzeń we właściwym stanie higienicznym,
- pomieszczenie lub miejsce do przechowywania sprzętu porządkowego (dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody, stan sanitarno-techniczny pomieszczenia),

- miejsce lub magazyn na czystą bieliznę – pościel, ręczniki (zamykana, oznakowana szafa lub regał zabezpieczony przed kurzem),
- miejsce składowania brudnej bielizny (w wydzielonym pomieszczeniu niedostępnym dla gości),
- miejsce prania bielizny (pranie osobnym wsadem dla gości i gospodarzy w jednej pralce), w przypadku prania poza obiektem wskazać adres pralni, w której jest prana bielizna oraz fakturę za ww. usługę,
- dezynfekcja koców, kołder, poduszek, materaców.

Jak unikać zagrożeń sanitarnych w obiektach?

Podczas podróży obiekt noclegowy staje się dla turystów drugim domem, dlatego warto zadbać, o czystość i porządek we wszystkich pomieszczeniach i w otoczeniu gospodarstwa.

Zaleca się:

- prowadzić dezynfekcję koców, kołder, poduszek, materaców – raz w roku lub w razie zapotrzebowania,
- wykonywać badanie wody zgodnie z harmonogramem jeśli jest ona z własnego ujęcia (studni),
- prowadzić odpowiednią segregację bielizny brudnej i czystej,
- dbać o czystość – odpowiedni stan sanitarny pomieszczeń i całego obiektu (używać odpowiednich środków czyszczących i detergentów nie powodujących reakcji alergicznych),
- przeprowadzać zabiegi DDD (dezynfekcja, dezynsekcja, deratyzacja),
- prowadzić odpowiednią gospodarkę wodno-ściekową,
- stosować prawidłowe gospodarowanie odpadami komunalnymi (segregacja i wywóz odpadów),
- wg. rozporządzenia przestrzegać bezwzględnego zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów w obiekcie (odpowiednie wietrzenie pomieszczeń, odpowiednia wentylacja),
- jeżeli w obiekcie znajduje się klimatyzacja, przestrzegać jej regularnego czyszczenia.

Przepisy sanitarne w przypadku żywienia turystów

Gospodarstwa agroturystyczne, które oferują swoim gościom wyżywienie, wykraczają już poza pojęcie zaspokajania potrzeb żywieniowych gospodarstwa domowego. Dlatego kwaterodawcy muszą przestrzegać obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności i żywienia zgodnie z następującymi aktami:

- Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463),
- Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str.1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319),
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015, poz. 594 ze zm.) i rozporządzenia wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy.

Pełną odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności ponosi przedsiębiorca produkujący lub wprowadzający do obrotu (określenie przedsiębiorca obejmuje również realizatorów żywienia zbiorowego). On też odpowiada za wszelkie szkody i ewntualny uszczerbek na zdrowiu konsumenta spowodowany niewłaściwą jakością zdrowotną żywności.

Zakładem żywienia zbiorowego jest miejsce prowadzenia działalności w zakresie zorganizowanego żywienia konsumentów, dotyczy to również obiektów agroturystycznych.

Podstawowe obowiązki i zalecenia, jakie muszą spełniać kwaterodawcy żywiąc turystów, pozwolą na eliminację zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo żywności. Elementami zapewniającymi to bezpieczeństwo są zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz Dobrej Praktyki Produkcyjnej.

Produkcja w domu

Produkcja w warunkach domowych oznacza możliwość wytworzenia takiej ilości żywności, jaką można wyprodukować z zachowaniem zasad bezpie-

Zakładem żywienia zbiorowego jest miejsce prowadzenia działalności w zakresie zorganizowanego żywienia konsumentów, dotyczy to również obiektów agroturystycznych.

czeństwa żywności i higieny w kuchni domowej z wykorzystaniem sprzętu i artykułów gospodarstwa domowego.

Zgodnie z przepisami to producent jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo żywności, którą:

- produkuje,
- przetwarza,
- wprowadza do obrotu.

Niespełnienie wymagań prawa żywnościowego może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia konsumenta, w tym brak:

- odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych,
- właściwego oznakowania żywności

Producent ponosi konsekwencje prawne.

Wybrane wymagania z Rozdziału III załącznika II do rozporządzenia nr 852/2004:

- pomieszczenia powinny być tak usytuowane, zaprojektowane i skonstruowane oraz utrzymywane w czystości, dobrym stanie i kondycji technicznej, aby uniknąć ryzyka zanieczyszczenia, w szczególności przez zwierzęta i szkodniki,
- muszą być dostępne odpowiednie urządzenia, aby utrzymać właściwą higienę personelu (włącznie ze sprzętem do higienicznego mycia i suszenia rąk, higienicznymi urządzeniami sanitarnymi i przebieralniami),
- powierzchnie do kontaktu z żywnością muszą być w dobrym stanie, łatwe do czyszczenia i w miarę potrzeby, dezynfekcji. Wymaga to stosowania gładkich, zmywalnych, odpornych na korozję i nietoksycznych materiałów, chyba że przedsiębiorstwa sektora spożywczego mogą zapewnić, że inne użyte materiały są odpowiednie,
- należy zapewnić warunki do czyszczenia i w miarę potrzeby, dezynfekcji narzędzi do pracy i sprzętu,
- należy ustanowić odpowiednie zasady, dla środków spożywczych które będą czyszczone, aby dokonywać tego w sposób higieniczny,
- należy zapewnić odpowiednią ilość gorącej i/lub zimnej wody pitnej,
- należy zapewnić odpowiednie warunki i/lub udogodnienia dla higienicznego składowania i usuwania niebezpiecznych i/lub niejadalnych substancji i odpadów (zarówno płynnych, jak i stałych),
- należy zapewnić odpowiednie udogodnienia i/lub warunki dla utrzymywania i monitorowania właściwych warunków termicznych żywności,
- środki spożywcze muszą być tak umieszczone, aby unikać, na tyle, na ile jest to rozsądnie praktykowane, ryzyka zanieczyszczenia.

Dobra Praktyka Higieniczna

Dobra Praktyka Higieniczna (GHP), którą należy wdrożyć to „działania, które muszą być podjęte i warunki higieniczne, które muszą być spełniane i kontrolowane na wszystkich etapach produkcji lub obrotu, aby zapewnić bezpieczeństwo żywności”.

GHP obejmuje:

1. kontrolę dostaw,
2. budynki i układ funkcjonalny pomieszczeń, wyposażenie,
3. czyszczenie urządzeń oraz sprzętu (dotyczy to również dezynfekcji), a także urządzeń sanitarnych oraz zaplecza produkcyjnego,

4. czyszczenie obszaru produkcji i przechowywania,
5. higienę procesu produkcji, w tym rozdzielnie czynności w celu zabezpieczenia przed przeniesieniem zanieczyszczenia na żywność,
6. higienę osobistą i stan zdrowia osób produkujących żywność,
7. jakość stosowanej wody,
8. kontrolę i zabezpieczenie przed szkodnikami,
9. postępowanie z odpadami żywnościowymi,
10. przechowywanie, dystrybucję i transport.

Potencjalne nieprawidłowości

1. Zanieczyszczenie środków spożywczych w wyniku:
 - typowych czynności domowych (konsumpcja posiłków, przygotowanie żywności do konsumpcji, a także sortowanie, mycie, suszenie, prasowanie i składanie ubrań),
 - niewłaściwej higieny,
 - obecności niepożądanych osób, zwierząt lub szkodników w obszarach produkcyjnych,
 - zbyt małej powierzchni produkcyjnej,
 - zbioru, przetwórstwa i/lub obróbki żywności przez osoby chore na choroby zakaźne lub manifestujące takie objawy,
 - przewijania/karmienia dzieci na powierzchniach produkcyjnych,
 - niewłaściwego zastosowania środków chemicznych.
2. Produkcja zbyt dużej ilości środków spożywczych niedostosowana do wielkości kuchni.
3. Niewystarczająca liczba urządzeń chłodniczych przeznaczonych do przechowywania żywności.
4. Brak urządzeń i/lub procedur niezbędnych do szybkiego schłodzenia żywności po zakończeniu procesu jej gotowania.
5. Typ produkowanej żywności lub zastosowany typ procesu może powodować duże ryzyko związane z prowadzeniem prac w warunkach domowych.

Sposoby zapobiegania nieprawidłowościom

Miejsca, w których żywność jest przygotowywana lub produkowana:

- nie są wykorzystywane jako powierzchnie sypialne dla osób lub zwierząt,
- zwierzęta (hodowlane i domowe) nie mają wstępu na obszar produkcji,
- zostały należycie oczyszczone przed rozpoczęciem przygotowywania lub produkcji żywności,

- nie są w tym czasie wykorzystywane do typowych czynności domowych.

Przebywanie jakichkolwiek zwierząt w pomieszczeniach kuchennych jest zabronione.

Przechowywanie żywności

Żywność należy przechowywać:

- w lodówce w temperaturze maksymalnie 5 °C,
- zamrażarkach w temperaturze maksymalnie -18 °C,
- nie wymagającą przechowywania w obniżonych temperaturach, w temperaturze maksymalnie 20 °C.

Magazynowanie żywności

- kuchnia musi być na tyle duża, by pomieścić różne rodzaje środków spożywczych,
- lodówki należy wyposażyć w termometry z czujnikiem temperatury.

Należy zapewnić kontrolę i zabezpieczyć pomieszczenia, w których przechowujemy żywność, przed szkodnikami, ponieważ zanieczyszczenie przez zwierzęta domowe oraz szkodniki, takie jak gryzonie, ptaki lub owady, może być źródłem chorobotwórczych mikroorganizmów.

Pamiętaj

- osoby chore na choroby zakaźne lub manifestujące takie objawy powinny być wykluczone z produkcji / przetwarzania żywności m.in.:
 - ✓ infekcji górnych dróg oddechowych, gardła, nosa, uszu lub oczu,
 - ✓ zakażenia skóry,
 - ✓ chorób charakteryzujących się następującymi symptomami – uporczywy kaszel, gorączka, biegunka lub wymioty, katar,
- nie należy prowadzić produkcji żywności w celu wprowadzenia jej do obrotu, jeśli ktokolwiek z członków rodziny cierpi z powodu biegunki lub wymiotów,
- należy myć ręce tak często, jak to możliwe,
- nie należy palić, pić, spożywać posiłków i żuć gumy podczas produkcji i przygotowywania żywności,
- podczas produkcji i kontaktu z żywnością należy:
 - ✓ nosić czysty fartuch lub podobną odzież ochronną,

- ✓ utrzymywać w czystości paznokcie, które powinny być krótkie, nie stosować lakieru do paznokci oraz nie nosić sztucznych paznokci, tipsów etc.,
- ✓ nie nosić biżuterii,
- ✓ nie używać nadmiernej ilości perfum, dezodorantów lub płynów po goleniu, kremów do rąk,
- ✓ można stosować rękawice jednorazowego użytku,
- ✓ długie włosy należy upinać,
- ✓ skaleczenia zabezpieczać wodoszczelnym opatrunkiem.

Odpowiedni sprzęt i urządzenia

Należy zapewnić możliwość korzystania ze zlewu do mycia rąk z ciepłą i zimną bieżącą wodą, zainstalowanego w pobliżu obszaru produkcyjnego.

Szkolenia

Wszystkie osoby wykonujące prace związane z produkcją lub przygotowaniem żywności muszą być poinstruowane i przeszkolone z zagadnień dotyczących wymagań higienicznych. Nie ma obowiązku odbywania szkoleń specjalistycznych. Wystarczy edukacja we własnym zakresie.

Osoby, które będą miały kontakt z żywnością, powinny być poinstruowane w zakresie podstawowych wymagań higienicznych przed rozpoczęciem pracy.

Surowce

Także te z własnego gospodarstwa powinny spełniać wymagania dotyczące pozostałości pestycydów, zanieczyszczeń – azotanów i mykotoksyn produkowanych przez mikroorganizmy pochodzenia grzybowego i bakteryjnego. Nie powinny też stanowić zagrożenia mikrobiologicznego dla konsumenta w szczególności, gdy są spożywane na surowo.

Przygotowywanie żywności

- należy wykorzystywać żywność po jej rozmrożeniu w ciągu 24 godzin,
- nie należy używać kuchenki mikrofalowej do gotowania,
- po zakończeniu gotowania / pieczenia, należy schłodzić żywność najszybciej jak to możliwe; umieszczać żywność w lodówce w ciągu dwóch godzin.

Transport wyprodukowanych środków spożywczych

- żywność surowa musi być oddzielona od żywności gotowanej do spożycia,
- umieszczona w czystych pojemnikach lub opakowaniach,
- oddzielona od innych produktów niebędących żywnością w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenia.

Ważną rzeczą dla gospodarstw agroturystycznych, które nie mają zarejestrowanej działalności gospodarczej, jest zarejestrowanie w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej obiektu, w którym świadczone są usługi żywieniowe. Jednak, jeżeli gospodarstwo agroturystyczne prowadzi działalność gospodarczą (w tym gastronomiczną), musi dodatkowo posiadać projekt pomieszczeń kuchenneo-jadalnych zatwierdzony przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Taki projekt musi zostać opracowany przez architekta, następnie zostać zaakceptowany i zaopiniowany przez powiatowego inspektora sanitarnego, a potem po wykonaniu – gotowe pomieszczenia muszą zostać odebrane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.

Gospodarstwa agroturystyczne, które prowadzą usługi żywieniowe w gospodarstwie agroturystycznym i mają zarejestrowaną działalność gospodarczą będą kontrolowane tak, jak pozostałe obiekty świadczące usługi w zakresie żywienia zbiorowego (w tym również w zakresie wdrażania HACCP). Natomiast gospodarstwa agroturystyczne nieprowadzące gastronomicznej działalności gospodarczej, mogą być skontrolowane pod kątem spełniania zasad GHP i GMP.

3. Wymagania przeciwpożarowe

Budynki mieszkalne i usługowe oraz inne obiekty budowlane powinny być projektowane, użytkowane i utrzymywane w sposób zabezpieczający przed powstawaniem pożaru.

Komenda Główna Straży Pożarnej zaliczyła budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej, a także budynki gospodarcze w gospodarstwach rolnych przystosowane do celów agroturystycznych – posiadające najwyżej 6 pokoi, wykorzystywanych do prowadzenia usług agroturystycznych, do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, czyli do budynków mieszkalnych, do których stosowane są najmniejsze wymagania pod tym względem.

Ważną rzeczą dla gospodarstw agroturystycznych, które nie mają zarejestrowanej działalności gospodarczej, jest zarejestrowanie w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej obiektu, w którym świadczone są usługi żywieniowe. Jednak, jeżeli gospodarstwo agroturystyczne prowadzi działalność gospodarczą (w tym gastronomiczną), musi dodatkowo posiadać projekt pomieszczeń kuchенно-jadalnych zatwierdzony przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Wybrane wymagania dotyczące bezpieczeństwa pożarowego obiektów agroturystycznych:

a) w obiektach oraz na terenach przyległych do nich zabrania się:

- użytkowania urządzeń elektrycznych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych,
- instalowanie opraw świetlnych oraz osprzętu instalacji elektrycznych bezpośrednio na podłożu palnym,
- ustawianie na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do, urządzeń przeciwpożarowych, uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi in-

- stalacyjnymi, wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych zaworów gazu,
- b) właściciele obiektów bazy noclegowej są zobowiązani do:
- umieszczenia w widocznych miejscach wykazu telefonów alarmowych oraz
 - instrukcji postępowania na wypadek pożaru,
 - oznakowania dróg ewakuacyjnych i miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych
 - głównych zaworów gazu, materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- c) wokół składowisk węgla, koksu itp. oraz obiektów tymczasowych o konstrukcji palnej należy zachować pas ochrony o szerokości minimum 2 m i nawierzchni z materiałów niepalnych,
- d) w budynkach i obiektach okiennice lub kraty powinny się otwierać od wewnątrz,
- e) miejsca omlotów należy wyposażyć w beczkę z wodą o pojemności min. 200 l z wiadrem, lub w inny równorzędny sposób,
- f) instalacje sygnalizacyjno-alarmowe stosuje się obowiązkowo w obiektach, w których liczba miejsc noclegowych przekracza 50 osób
- g) palne elementy konstrukcji i wystroju wewnątrz budynku, przez które lub obok których przechodzą przewody grzewcze, dymowe lub spalinowe, powinny być zabezpieczone przez możliwością zapalenia lub zwęglenia.

4. Przepisy budowlane

Kwatery agroturystyczne to obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie powinny spełniać minimalne wymagania budowlane. Ustawa o usługach turystycznych odsyła w tej kwestii do ustawy Prawo budowlane. Spełnianie tych wymagań przez kwaterodawców może zostać sprawdzone podczas kontroli dokonywanej przez wójta, bądź organy nadzoru budowlanego. Kontrolujący może zażądać przedstawienia dokumentów, które potwierdzają legalność budynku.

Podstawowe dokumenty potwierdzające spełnianie przez kwaterodawców przepisów budowlanych w świetle przepisów Prawa Budowlanego:

- decyzja pozwalająca na budowę, użytkowanie obiektu,
- w przypadku gdy obiekt zmienia swoje przeznaczenie – z gospodarskiego na usługowy lub turystyczny – decyzja o zmianie użytkowania obiektu,

- w przypadku obiektów, które utraciły wymienione dokumenty – opinia rzeczoznawcy budowlanego stwierdzającą bezpieczeństwo użytkowania obiektu.
- książka obiektu budowlanego – dokument w którym dokonuje się zapisów dotyczących przeprowadzanych badań oraz kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy. Dokument ten nie jest wymagany od właścicieli lub zarządców budynków indywidualnego budownictwa jednorodzinnego, zagrodowego i letniskowego.

W związku z tym książka nie jest wymagana od rolników wynajmujących w swoich domach pokoje gościnne, natomiast jest wymagana w budynkach wielorodzinnych oraz w budynkach wzniesionych na cele usługowe.

Podsumowanie rozdziału I

Rolnik, który chce świadczyć usługi agroturystyczne, musi dokonać wpisu do ewidencji innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie w urzędzie gminy,

- Gospodarstwo agroturystyczne musi spełniać minimalne wymagania pod względem wyposażenia, wymagania budowlane, przeciwpożarowe i sanitarne – przy wpisie rolnik podpisuje oświadczenie na ten temat.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna ma prawo wstępu do naszych mieszkań i dokonywania kontroli obiektu agroturystycznego.
- Kwaterodawcy powinni posiadać orzeczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych (najczęściej w książeczkach zdrowia).
- Wszystkie gospodarstwa agroturystyczne, które żywią turystów, muszą dokonać rejestracji w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej i przestrzegać zasad GHP i GMP.
- W przypadku prowadzenia gastronomicznej działalności gospodarczej obiekty dokonują rejestracji i zatwierdzenia projektu pomieszczeń w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej i będą one kontrolowane (kontrole urzędowe) tak jak pozostałe obiekty świadczące usługi w zakresie żywienia zbiorowego.

Być może przepisy budowlane i przeciwpożarowe stawiane poszczególnym kategoriom zaszeregowania w nowej ustawie turystycznej będą zawierały odrębne wymagania.

ROZDZIAŁ II

Zwolnienia podatkowe i zwolnienie z obowiązku rejestracji działalności gospodarczej

W 2018 r. została uchwalona Konstytucja Biznesu, czyli przepisy ułatwiające prowadzenie firmy. Jest to pakiet ustaw, które reformują i upraszczają przepisy dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej. Zmiany, które wprowadza Konstytucja Biznesu są związane z:

- relacjami przedsiębiorcy z urzędami i załatwianiem spraw urzędowych,
- zakładaniem firmy,
- zawieszeniem działalności,
- zasadami tworzenia prawa gospodarczego,
- obowiązkami związanymi z prowadzeniem działalności.

Najważniejszą ustawą w ramach Konstytucji Biznesu jest Prawo przedsiębiorców, które określa najważniejsze prawa przedsiębiorcy i zasady prowadzenia działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza to według ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646) zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847 oraz z 2018 r. poz. 650), i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Zwolnienia w zakresie działalności gospodarczej

Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- 2) wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytami turystów,

- 3) wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2016 r. poz. 859, z 2017 r. poz. 624 oraz z 2018 r. poz. 650),
- 4) działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z późn. zm.2).

Ilekoć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym, gdzie za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha fizyczny lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki nieposiadającej osobowości prawnej.

Uściślając zapis – kwaterodawcy są zwolnieni z obowiązku zarejestrowania działalności gospodarczej, gdy:

- są rolnikami, czyli osobami fizycznymi, które na własny rachunek prowadzą działalność rolniczą. Są to właściciele, dzierżawcy, użytkownicy, czy inne osoby, których prawo do korzystania z posiadanego gospodarstwa wynika z umowy zawartej z właścicielem (o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy),
- wynajmują pokoje, a nie całe domki, domy czy przyczepy kempingowe,
- pokoje wynajmowane są turystom.

Ustawa o usługach turystycznych wprowadza ważną dla agroturystyki definicję turysty. Jest to osoba, która podróżuje do innej miejscowości poza swoim stałym miejscem pobytu na okres nie przekraczający 12 miesięcy, dla której celem podróży nie jest podjęcie stałej pracy w odwiedzanej miejscowości i która korzysta z noclegu przynajmniej przez 1 noc.

Wynajem pokoi turystom może zostać zaliczony do zorganizowanej działalności gospodarczej. Jeżeli kwaterodawca przekroczy w miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia i np.:

- nie jest rolnikiem,
- bądź wynajmuje przyczepy lub domki letniskowe,
- sprzedaje posiłki turystom nieprzebywającym u niego na wypoczynku, itp. nie przysługuje wtedy zwolnienie z obowiązku rejestracji działalności.

W sytuacji, gdy rolnik korzystający z ulgi chciałby pobierać od turysty opłaty za dodatkową usługę, np. za:

- organizowanie kuligu,
- wynajem sprzętu turystycznego,
- kursy jazdy konnej,
- przejażdżki bryczką,
- połów ryb,
- oglądanie mini zoo,
- uczestnictwo w warsztatach edukacyjnych

bez konieczności rejestrowania działalności gospodarczej, może to robić do momentu przekroczenia w miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia (w 2019 r. – 1 125 zł). Jest to tzw. działalność nierejestrowa, z której dochody muszą zostać opodatkowane na zasadach ogólnych. Prowadzenie działalności nierejestrowej będzie możliwe dla osób, które wykonują działalność osobiście (nie w spółce) i przez ostatnie 5 lat nie prowadziły firmy (działalności gospodarczej). Działalność taka nie może być objęta wymogiem uzyskania koncesji, pozwolenia czy licencji.

Ważne

Podjęcie działalności nierejestrowej oznacza obowiązek:

- prowadzenia uproszczonej ewidencji sprzedaży,
- przestrzegania praw konsumentów,
- wystawiania faktur lub rachunków na żądanie kupującego.

Po przekroczeniu limitu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia należy zarejestrować działalność gospodarczą. Dodatkowe atrakcje, za które turysta musi dodatkowo zapłacić, nie są bowiem zaliczane do zwolnienia przewidzianego dla agroturystyki. Agroturystyka zwolniona z obowiązku rejestrowania działalności gospodarczej może być prowadzona równoległe do innej działalności gospodarczej.

Początkujący przedsiębiorcy będą zwolnieni ze składek na ubezpieczenia społeczne przez pierwsze 6 miesięcy działalności. Przedsiębiorca zgłasza się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w terminie 6 miesięcy od rozpoczęcia działalności, a nie w ciągu 7 dni – jak do tej pory. Potem będzie mógł skorzystać przez 2 lata z tzw. małego ZUS-u. Nie dotyczy to składek na ubezpieczenie zdrowotne, które będą obowiązkowe również dla przedsiębiorców korzystających z ulgi. Składkę zdrowotną można odliczyć od podatku (nie od dochodu).

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych – zwolnienia dla rolników

Aktywność polegająca na wynajmowaniu przez rolników pokoi, sprzedaży domowych posiłków i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów, nie podlega rejestracji w CEIDG (w świetle ustawy Prawo przedsiębiorców). Jednak w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest traktowana jako dodatkowe, pozarolnicze źródło dochodu rolnika. A to oznacza, że mimo, że przychody z tej działalności nie są uzyskiwane w ramach działalności gospodarczej, podlegają opodatkowaniu zgodnie z regułami przewidzianymi dla działalności gospodarczej.

Ustawa o PIT w art. 21 ust. 1 pkt 43 przewiduje zwolnienie od podatku. Przywilej dotyczy wyłącznie dochodów uzyskanych z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich, w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochodów uzyskanych z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5.

Wolne od podatku są też dochody ze sprzedaży jagód, grzybów, a także produktów i wyrobów własnego gospodarstwa. Natomiast dochód ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z gospodarstwa rolnego (także warzyw, owoców i ryb) w stanie nieprzetworzonym w ogóle nie podlega przepisom ustawy o podatku dochodowym. Dlatego oferując takie produkty gościom w gospodarstwie agroturystycznym, rolnik nie płaci podatku dochodowego od osób fizycznych.

Uściślając ten zapis – zwolnienie z opłacania podatku dochodowego obejmuje kwaterodawców (właścicieli gospodarstw agroturystycznych), gdy:

- wynajmują maksymalnie 5 pokoi gościnnych – do liczby tej nie wlicza się pokoi ogólnodostępnych typu świetlica, salon czy jadalnia; nie jest ważne ilu turystów z nich korzysta oraz jaka jest ogólna liczba pomieszczeń w budynku mieszkalnym,
- wynajmowane pokoje gościnne znajdują się w budynku mieszkalnym, a nie w części gospodarczej np. w stodole, nie mogą też być to domki turystyczne,
- pokoje są wynajmowane osobom przebywającym na wypoczynku,
- sprzedają posiłki turystom nocującym w gospodarstwie, a nie turystom przyjeżdżającym jedynie, by kupić posiłek,

- budynki mieszkalne muszą znajdować się na terenie wiejskim – za obszary wiejskie uważa się tereny gmin wiejskich oraz teren oznakowany, jako wiejski w gminach miejsko-wiejskich,
- budynki te muszą należeć do gospodarstwa rolnego. Według ustawy o podatku rolnym za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, które zostały sklasyfikowane w ewidencji gruntów oraz budynków jako użytki rolne lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha fizyczny lub 1 ha przeliczeniowy.

Podsumowanie rozdziału II

Zapisy ustawy Prawo przedsiębiorców oraz ustawy o podatku dochodowym nie są jednobrzmiące w zakresie przywilejów dla rolników wynajmujących pokoje gościnne w budynkach mieszkalnych, w gospodarstwach rolnych. Druga z wymienionych ustaw wprowadza dodatkowo zapis dotyczący terenów wiejskich oraz limitu wynajmowania maksymalnie 5 pokoi.

Kwaterodawca, aby mieć pewność, iż jest zwolniony jednocześnie z obu obowiązków, powinien spełniać następujące warunki:

- być rolnikiem posiadającym/dzierżawiącym 1 ha przeliczeniowy, bądź fizyczny gruntów rolnych,
- wynajmować pokoje gościnne w swoich domach (w budynku mieszkalnym) należących do gospodarstwa rolnego i leżących na terenie wiejskim,
- liczba wynajmowanych turystom pokoi nie może przekroczyć 5,
- przyjmować jedynie osoby przebywające na wypoczynku,
- sprzedawać posiłki jedynie turystom przebywającym na kwaterze,
- nie pobierać od turystów opłat za dodatkowe usługi.

Nowe regulacje prawne dotyczące usług turystycznych

Od 1 lipca 2018 r. obowiązują nowe regulacje w prawie turystycznym. Zmiany te wynikają z przepisów unijnych, które nakazują wszystkim krajom członkowskim wprowadzenie spójnych i jednolitych rozwiązań w celu maksymalnej harmonizacji.

Od tego momentu obowiązuje także ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Według zapisów nowej ustawy usługi turystyczne, które są związane z noclegiem mogą stanowić imprezę turystyczną. A ich organizatorzy:

- mają obowiązek informacyjny – formularz informacyjny (np. nt. prowadzonego rejestru organizatorów turystyki przez Urząd Marszałkowski) wobec podróżnych, którzy od tego momentu posiadają swoje prawa,
- zawierają gwarancje bankowe lub ubezpieczeniowe albo zawierają umowę ubezpieczenia na rzecz podróżnych lub umowę o turystyczny rachunek powierniczy i przyjmują wpłaty podróżnych wyłącznie na ten rachunek,
- dokonują terminowych wpłat składek w należnej wysokości na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny.

Podróżujący, który zawarł umowę o udział w imprezie poza lokalem „przedsiębiorstwa” może w terminie 14 dni od dnia zawarcia odstąpić od niej bez podawania przyczyny i ponoszenia kosztów, chyba że negocjacje ustne na podstawie których została zawarta umowa, były prowadzone w oparciu o wcześniejsze zamówienie złożone przez konsumenta.

Kiedy kwaterodawca lub inny organizator nie jest organizatorem imprezy turystycznej w świetle nowych przepisów?

Nie jest nim w sytuacji, gdy:

- Impreza jest organizowana okazjonalnie, czyli nie więcej niż kilka razy w roku, oraz niezarobkowo i wyłącznie dla określonej grupy osób. Możliwe jest w tej sytuacji pobieranie opłat za udział. Jednak celem uiszczania tych opłat nie ma być osiągnięcie przychodów przez organizatora, lecz zwrot poniesionych przez niego kosztów. Kwestia zarobkowania może w tej sytuacji zostać zweryfikowana na drodze kontroli przez Urząd Marszałkowski, który prowadzi rejestr organizatorów.
- Są to imprezy trwające krócej niż 24 godziny i nie są związane z noclegiem,
- Są to podróże służbowe, czyli wyjazdy dla pracowników o charakterze motywacyjnym czy biznesowym i są realizowane na podstawie umów generalnych.

Definicja imprezy turystycznej

Ustawa wprowadza następujące rodzaje usług turystycznych:

- przewóz pasażerów
- zakwaterowanie
- wynajem pojazdów samochodowych.

Impreza turystyczna oznacza, że w ramach jednej usługi – pakietu usług oferowanych przez kwaterodawcę będą realizowane dwa z wymienionych rodzajów usług. Jej organizator nosi wówczas miano organizatora turystyki. Integralna część zakwaterowania, jak oferowane wyżywienie, sianie łóżek, transfer z przystanku do obiektu itp. nie stanowią dodatkowego rodzaju usług, co nie kwalifikuje oferowanego pakietu usług jako imprezy turystycznej.

Ważne

Część wiejskich kwaterodawców, poza nocowaniem i wyżywieniem oferuje swoim gościom inne atrakcje, które wzbogacają pobyt turystów o element rekreacyjny, regionalny, wiejski czy edukacyjny. Atrakcje te to np. udział w warsztatach edukacyjnych (zielarskie, wyrób masła, wypiek chleba), wypożyczenie kajaków albo rowerów czy też oprowadzanie po okolicy. Pomijamy tutaj kwestie podatkowe, które w niektórych przypadkach nie zwalniają z podatku dochodowego, a nawet rejestrowania działalności gospodarczej.

Czy w takiej sytuacji właściciel obiektu staje się organizatorem turystyki?

Nie, pod warunkiem, że te dodatkowe usługi świadczone w obiekcie (np. w gospodarstwie agroturystycznym) nie będą przekraczać 25% wartości całego pakietu kupionego przez podróżującego. Nie trzeba wtedy rejestrować imprezy turystycznej. Udział tych usług w sprzedawanym przez kwaterodawcę pakiecie może zostać skontrolowany.

Po przekroczeniu wartości 25% udziału innych usług w całym, kupionym przez turystę pakiecie, kwaterodawca musi zarejestrować imprezę turystyczną. Rejestry prowadzą Urzędy Marszałkowskie. Poza tym trzeba spełniać pozostałe obowiązki organizatora turystyki.

Nowe pojęcia

W nowych przepisach pojawiają się też nowe pojęcia. Znika klient, a w jego miejsce pojawia się podróżujący. Swoje definicje, oprócz omówionego wyżej

Część wiejskich kwaterodawców poza nocowaniem i wyżywieniem oferuje swoim gościom inne atrakcje, które wzbogacają pobyt turystów o element rekreacyjny, regionalny, wiejski czy edukacyjny. Atrakcje te to np. udział w warsztatach edukacyjnych (zielarskie, wyrób masła, wypiek chleba), wypożyczenie kajaków albo rowerów czy też oprowadzanie po okolicy.

organizatora turystyki czy imprezy turystycznej, ma również agent turystyczny. Pojawiają się też pojęcia powiązanych usług turystycznych – kiedy kwaterodawca oferuje podróżującemu usługę innego oferenta, za co nie pobiera pieniędzy od turysty, lecz prowizję od swojego partnera. Dla klienta powstaje pakiet usług, ale nie jest on imprezą turystyczną, lecz powiązaną usługą turystyczną. Z chwilą chęci zawarcia umowy z tym drugim oferentem, kwaterodawca (ten pierwszy) staje się organizatorem turystyki, a podróżujący jest już chroniony prawem. Musi zatem zostać o nich poinformowany przez organizatora.

Podróżny może od tej chwili zgłaszać wszelkie niezgodności (wcześniej zwane reklamacjami) organizatorowi turystyki. Zwłoka w rozwiązaniu niezgodności może powodować możliwości dochodzenia jego praw. Organizator odpowiada za cały pakiet.

Kary

Za prowadzenie działalności niezgodnej z przepisami prawa turystycznego grożą kary. Każdy przedsiębiorca turystyczny będzie podlegał przepisom prawa karnego jako osoba fizyczna, nawet jeśli naruszenie prawa dotyczyło spółki.

Ważne

Organizator wypoczynku, prowadzący działalność, która nie stanowi imprezy turystycznej i nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, ma obowiązek złożyć oświadczenie na ten temat.

Planowane zmiany

Istnieje projekt wspomianej już ustawy o usługach hotelarskich i przewodnikach turystycznych. Zgodnie z nim planuje się wprowadzenie 3 podstawowych grup:

- Usługi hotelarskie (motel, hotel, pensjonat, inny obiekt hotelarski) – obiekty tak, jak do tej pory przechodzą obowiązkową kategoryzację, a rejestr tych obiektów i kontrole prowadzi Urząd Marszałkowski,
- Turystyczne obiekty noclegowe i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania,
- Pola kempingowe.

Różnica polega na tym, że wszystkie kategorie zaszerogowania obiektów z każdej z wymienionych trzech grup będą nazwami chronionymi. Co oznacza, że na przykład używanie nazwy obiektu np. „gospodarstwo wiejskie” będzie karane. Gospodarstwo wiejskie znalazło się w projekcie ustawy jako jedna z kilkunastu proponowanych nazw turystycznych obiektów noclegowych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania.

Wszystkie obiekty, poza typowymi usługami hotelarskimi (hotel, motel, pensjonat) będą podlegać pod starostwo powiatowe, po zgłoszeniu do ewidencji a spełnianie wymagań stawianych przepisami konkretnym kategoriom zaszerogowania będą mogły zostać skontrolowane. Przy wpisie do ewidencji tych obiektów każdy kwaterodawca będzie składał stosowne oświadczenia.

RODO

Każdy przedsiębiorca prowadzący w Polsce biznes, w tym turystyczny (agroturystyczny również) musi od 25 maja 2018 r. przestrzegać przepisów w zakresie ochrony danych osobowych, tzw. RODO i zadbać o ich bezpieczne zbieranie i przetwarzanie.

Każdy przedsiębiorca prowadzący w Polsce biznes musi przestrzegać przepisów w zakresie ochrony danych osobowych, tzw. RODO.

Rozdział III

Podatek od towarów i usług VAT

Właściciele gospodarstw agroturystycznych, którzy nie przekroczą limitu rocznego przychodu, są zwolnieni z podatku VAT. Po przekroczeniu rocznego limitu 200 000 zł ze sprzedaży usług, bądź w przypadku rezygnacji ze zwolnienia podmiotowego – kwaterodawcy muszą się zarejestrować jako czynni VAT-owcy. Można być VAT-owcem bez obowiązku rejestrowania działalności gospodarczej.

Kwaterodawcy rozpoczynający działalność, nie muszą rejestrować się jako VAT-owcy do momentu przekroczenia limitu przychodu, liczonego proporcjonalnie do okresu działalności. Jeśli rolnik rozpoczął działalność agroturystyczną w ciągu roku, limit przychodu jest iloczynem limitu dziennego (200 000 zł : liczba dni w roku) i liczby dni do końca roku.

Obowiązek ewidencjonowania przychodów

Pomimo przysługującego zwolnienia z VAT, na kwaterodawcach ciąży obowiązek ewidencjonowania swoich przychodów narzucony ustawą z dnia 11.03.04 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2017, poz. 2491).

Ewidencja może być prowadzona w zwykłym zeszycie. Aby wykluczyć możliwości zarzutu nierzetelności jej prowadzenia – powinna mieć ponumerowane i ostemplowane czy podpisane strony.

Ewidencja ta powinna zawierać przynajmniej:

- liczbę porządkową,
- datę sprzedaży,
- wartość sprzedaży,
- wartość sprzedaży narastająco.

Brak dziennej ewidencji podczas kontroli z urzędu skarbowego może skutkować sankcjami z Ustawy karnej skarbowej. W takim przypadku kwaterodawca traci prawo do zwolnienia z VAT i może zostać na niego nałożony obowiązek uiszczenia tego podatku od początku prowadzenia działalności.

Prowadzona ewidencja jest przede wszystkim informacją dla właściciela gospodarstwa agroturystycznego o wysokości uzyskanego przychodu.

W rejestrze można dopisywać również inne informacje, jak np. numer dowodu sprzedaży albo informacje o rodzaju transakcji. Dokładna ewidencja pozwoli ustalić, czy nie został przekroczony próg dochodów uprawniających do prowadzenia działalności nierejestrowej (1 125 zł w 2019 r.) za dodatkowe atrakcje, zwolnienia podmiotowego VAT (200 000 zł) czy chociażby obowiązku ewidencji za pomocą kasy fiskalnej (20 tysięcy zł).

Rejestr może być prowadzony w formie papierowej.

Przykładowe zapisy dziennej ewidencji sprzedaży

Należy pamiętać, że w ramach zwolnienia z podatku dochodowego dla rolników wliczany jest jedynie nocleg i wyżywienie. Wszelkiego rodzaju dodatkowe atrakcje wykazane w ewidencji wymagają rozliczenia się z fiskusem.

L.p.	Data sprzedaży	Kwota sprzedaży	Kwota narastająco od początku roku	Numer dowodu sprzedaży	Uwagi
1.	01.01.2019r	200,00	200,00	1/2019 r	Noclegi + wyżywienie
2.	02.01.2019r.	100,00	300,00	–	kulig
3.	03.01.2019r.	120,00	420,00	–	
4.	05.01.2019r.	60,00	480,00	2/2019 r.	

Jeżeli kwaterodawcy poza agroturystyką prowadzą inne rodzaje działalności, muszą wiedzieć, że przychód z ich prowadzenia jest sumowany. Na przykład, gdy rolnik, który prowadzi działalność agroturystyczną, wynajmuje w swoim domu lokal na sklep sąsiadowi i prowadzi jeszcze w ramach działalności gospodarczej usługi transportowe musi sumować dla celów VAT przychody ze wszystkich tych źródeł.

Właściciele gospodarstw agroturystycznych mogą zrezygnować ze zwolnienia VAT poprzez złożenie w urzędzie skarbowym pisemnego zgłoszenia rejestracyjnego dla celów VAT na formularzu VAT-R. Po rejestracji muszą prowadzić ewidencję zakupu i sprzedaży VAT, która umożliwi rozliczenie tytułu VAT.

Główny Urząd Statystyczny zakwalifikował agroturystykę do grupowania 55.20.Z, czyli obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania. Zobowiązuje to podatnika do naliczania podatku VAT w wysokości 8%.

Wystawianie faktur

Na prośbę turysty, właściciel gospodarstwa agroturystycznego ma obowiązek wystawienia faktury, jeżeli żądanie zostało zgłoszone w terminie 3 miesięcy, licząc od końca miesiąca, w którym zrealizowano usługę.

W świetle przepisu faktura to dokument w formie papierowej lub w formie elektronicznej, zawierający podstawowe dane wymagane przepisami (Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur, Dz.U. z 2013 r., poz. 1485). W związku z tym, że przepisy nie nakładają obowiązku oznaczania wystawianego dokumentu nazwą „faktura”, podatnik zwolniony od podatku od towarów i usług wystawia dokument, który zgodnie z przepisami, będzie zawierał dane wymagane dla faktury.

Dokument taki będzie również uznawany za fakturę w rozumieniu ustawy, niezależnie od tego czy zostanie nazwany „rachunkiem” czy „fakturą”. Wskazane jest, aby nazywać wystawiany dokument fakturą.

Dane, jakie muszą się na niej znaleźć to:

- datę wystawienia,
- numer kolejny,
- imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy,
- nazwę (rodzaj) usługi,
- miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług,
- cenę jednostkową towaru lub usługi,
- kwotę należności ogółem.

Każda faktura wystawiona przez kwaterodawcę musi być podpisana. Oryginał otrzymuje turysta, natomiast wszystkie kopie przechowujemy przy bieżącej ewidencji przychodów.

Rozdział IV

Obowiązek prowadzenia kasy fiskalnej

Przedsiębiorcy, w tym również właściciele gospodarstw agroturystycznych, prowadzący sprzedaż towarów lub usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych, muszą liczyć się z koniecznością posiadania kasy fiskalnej. Obowiązek ten pojawia się po przekroczeniu rocznego limitu w wysokości 20 tysięcy złotych przychodu. Należy wtedy kupić kasę oraz dopełnić formalności, związanych z jej instalowaniem:

1. zgłoszenie liczby i miejsca używania kas fiskalnych do Naczelnika Powiatowego Urzędu skarbowego,
2. fiskalizacja kasy – niezbędna do rozpoczęcia jej wykorzystywania. Jest czynnością jednorazowa, która ma za zadanie zsynchronizować pracę modułu fiskalnego z pamięcią fiskalną kasy, a następnie wydrukowanie dobowego raportu fiskalnego,
3. zgłoszenie kasy fiskalnej po fiskalizacji – należy ponownie skontaktować się z urzędem skarbowym, aby otrzymać numer ewidencyjny (nie później niż w terminie 7 dni od dnia fiskalizacji).

Właściciele gospodarstw agroturystycznych świadczą najczęściej usługi na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalność gospodarczej. Gdyby otrzymywali od nich zapłatę w całości przelewem na rachunek bankowy, a z ewidencji i dowodów dokumentujących tę zapłatę jednoznacznie będzie wynikać, jakiej konkretnie czynności dotyczyła, będą mieli prawo do zastosowania zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania obrotu za pomocą kasy (na mocy §2 ust. 1 rozporządzenia w związku z poz. 38 załącznika do tego rozporządzenia).

Jednak, gdy zapłata za tę usługę będzie dokonywana gotówkowo lub na rzecz osób prowadzących działalność gospodarczą, sprzedaż usługi będzie musiała być zaewidencjonowana w kasie fiskalnej. Wówczas kwaterodawca będzie zobowiązany rejestrować w kasie fiskalnej część swojej sprzedaży, a w pozostałych przypadkach będzie korzystał ze zwolnienia z ewidencjonowania.

ROZDZIAŁ IV

Inne obowiązki właścicieli gospodarstw agroturystycznych

Podatek od nieruchomości

Pokoje gościnne w gospodarstwie agroturystycznym podlegają opodatkowaniu tak, jak pozostałe pomieszczenia mieszkalne. Nie ma obowiązku posiadania stałego zameldowania w gminie, na terenie której znajduje się gospodarstwo, aby płacić pomniejszony podatek od nieruchomości.

Przy przekroczeniu liczby 5 wynajmowanych turystom pokoi, podatek od nieruchomości powinien być płacony tak, jak na cele działalności gospodarczej. Podatek ten jest płacony za wszystkie pomieszczenia, a nie za nadwyżkę liczby pokoi powyżej 5.

Podatek	Maksymalna stawka w 2017 roku	Maksymalna stawka w 2019 roku
Podatek od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,89 zł od 1 m ² powierzchni	0,93 zł od 1 m ² powierzchni
Podatek od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,54 zł od 1 ha powierzchni	4,71 zł od 1 ha powierzchni
Podatek od gruntów niezabudowanych, objętych obszarem rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy, zgodnie z przepisami prawa budowlanego	2,98 zł od 1 m ² powierzchni	3,09 zł od 1 m ² powierzchni

Podatek od budynków mieszkalnych	0,75 zł 1 m ² powierzchni użytkowej	0,79 zł 1 m ² powierzchni użytkowej
Podatek od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	22,66 zł od 1 m ² powierzchni użytkowej	23,47 zł od 1 m ² powierzchni użytkowej

Opłata miejscowa

Opłatę miejscową pobiera się od osób przebywających dłużej niż dobę w miejscowości, które posiadają korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w celach turystycznych związanych z tymi warunkami.

Urząd Statystyczny koordynuje ogólnopolskie badania statystyczne turystycznych obiektów noclegowych. Dane są wykorzystywane do analiz rynku turystycznego i do działań wspierających rozwój sektora.

Zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat określa, w drodze uchwały, rada gminy, uwzględniając górne granice stawek ogłoszone przez Ministra Finansów w drodze obwieszczenia.

OPŁATY LOKALNE (maksymalne stawki dzienne)			
	Stawka 2015 r.	Stawka 2017 r.	Stawka 2019 r.
opata miejscowa w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach	2,20 zł	2,17 zł	2,26 zł
opłata miejscowa w miejscowościach posiadających status obszaru ochrony uzdrowskiej	3,13 zł	3,08 zł	3,20 zł
opłata uzdrowskowa	4,32 zł	4,24 zł	4,40 zł

Licencje na publiczne odtwarzanie

Udostępnianie gościom odbiorników telewizyjnych i radiowych, organizowanie imprez, w których utwory słowne i muzyczne są publicznie wykonywane i odtwarzane wymaga wykupienia licencji za korzystanie z praw autorskich na rzecz polskich stowarzyszeń zarządzania prawami autorskimi. Jedną z nich jest ZAIKS.

Podstawą prawną dla ich działalności jest decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 1 lutego 1995 roku wydana na podstawie art. 104 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 104 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Na jej mocy w Polsce działa kilkanaście organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, są to: KOPIPOL, REPROPOL, SAIW Copyright Polska, SAWP, SFP, STL, STOART, ZAIKS, ZASP, ZPAF, ZPAP, ZPAV.

W celu wykupienia licencji należy skontaktować się z jedną z nich. Ich adresy są dostępne na rządowej stronie www.prawaautorskie.gov.pl.

Stawki wykupowanych licencji zależą od rodzaju upubliczniania, liczby miejsc noclegowych, liczby mieszkańców w danej miejscowości i atrakcyjności miejscowości.

Abonament radiowo-telewizyjny

Każdy posiadacz sprawnego odbiornika radiofonicznego czy odbiornika telewizyjnego ma obowiązek jego rejestracji w ciągu 14 dni od wejścia w ich posiadanie i regularnego wnoszenia opłat abonamentowych. Obowiązek wynika z Ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych oraz Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Właściciele gospodarstw agroturystycznych są zobowiązani do opłaty abonamentowej za każdy posiadany odbiornik telewizyjny i radiofoniczny w pokojach dla turystów.

Abonament rtv można zapłacić we wszystkich placówkach pocztowych lub na stronie internetowej Poczty Polskiej S.A. bez ponoszenia dodatkowych opłat lub za pośrednictwem instytucji finansowych.

Obowiązki w zakresie sprawozdawczości statystycznej

Urząd Statystyczny koordynuje ogólnopolskie badania statystyczne turystycznych obiektów noclegowych. Dane pozyskiwane w oparciu o badania statystyczne są wykorzystywane do analiz rynku turystycznego i do działań wspierających rozwój sektora.

Od 2010 roku do grupy podmiotów objętych badaniem dołączono pokoje gościnne/kwatery prywatne oraz kwatery agroturystyczne.

Wytypowane przez urząd statystyczny gospodarstwo agroturystyczne zostaje poinformowane o obowiązku przekazywania sprawozdań statystycznych na formularzach KT-1 (comiesięcznie) lub KT-2 (jeden raz w roku) w zależności od tego, jakiemu badaniu podlega.

Formularze statystyczne nie zawierają danych wrażliwych ani finansowych. Wymagają podania informacji o wykorzystaniu obiektu w miesiącu np. liczby osób korzystających, liczby udzielonych noclegów. Formularze zawierają objaśnienia, ułatwiające wypełnienie dokumentu.

Oferta agroturystyczna bywa bogata, a kwaterodawcy poza zapewnieniem wyżywienia i noclegu, często oferują gościom dodatkowe atrakcje, takie jak jazda konna, przejazdy bryczką, powozem, wędkowanie czy jazda na rowerze. Zdarza się, że podczas tych czynności dochodzi do wypadku i turysta żąda od właściciela rekompensaty. Jedną z możliwości ograniczenia ryzyka związanego z odpowiedzialnością cywilną wobec turystów jest dobrowolne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Dane uzyskane w badaniach są objęte tajemnicą statystyczną i wykorzystywane jedynie do opracowań zbiorczych, zgodnie z art. 10 ustawy o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 roku Dz. U. z 2012, poz. 591.

Właściciele gospodarstw agroturystycznych nie zgłaszają się sami do GUS, to urząd wybiera gospodarstwa.

Odpowiedzialność cywilna

Oferta agroturystyczna bywa bogata, a kwaterydawcy poza zapewnieniem wyżywienia i noclegu, często oferują gościom dodatkowe atrakcje, takie jak jazda konna, przejazdy bryczką, powozem, wędkowanie czy jazda na rowerze. Zdarza się, że podczas tych czynności dochodzi do wypadku i turysta żąda od właściciela rekompensaty. Jedną z możliwości ograniczenia ryzyka związanego z odpowiedzialnością cywilną wobec turystów jest dobrowolne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Rolnicy, jako grupa zawodowa podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego. Ubezpieczenie to obejmuje szkody powstałe w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego także u osób trzecich.

Rolnicy prowadzący działalność agroturystyczną posiadają prawną ochronę w razie wypadku w czasie wykonywania przez turystę prac polowych czy gospodarskich, np. koszenia kosą, mocowania sprzętu uprawowego czy grabienia siana. Jednak w przypadku innych nieszczęśliwych wypadków niezwiązanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego rolnik ubezpieczony w KRUS nie posiada już pewnej ochrony prawnej.

Poza tym organ ubezpieczeniowy może dochodzić do tego, czy dana praca/czynność, podczas której doszło do wypadku, jest bezpośrednio związana z funkcjonowaniem gospodarstwa rolnego. Dlatego też rolnikom – zarówno tym ubezpieczonym w ZUS jak i tym opłacającym składki w KRUS – którzy prowadzą gospodarstwo agroturystyczne zaleca się zawarcie dodatkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej swojej działalności.

PRENUMERATA

Zamawiam prenumeratę miesięcznika Twój Doradca – Rolniczy Rynek od numeru....., na okres **6/12*** miesięcy, w liczbie..... egzemplarzy/miesięcznie.

**niepotrzebne skreślić*

IMIĘ I NAZWISKO/ LUB NAZWA FIRMY.....

NIP.....

MIEJSCOWOŚĆ.....

KOD.....

ULICA.....

TELEFON.....

FAKS.....

e-mail.....

Koszt prenumeraty

ROCZNEJ 45,00 zł – odbiór u doradcy 65,40 zł – z wysyłką pocztową

PÓŁROCZNEJ 24,00 zł – odbiór u doradcy 34,20 zł – z wysyłką pocztową

WPLĄTY: PRENUMERATA MIESIĘCZNIKA TWÓJ DORADCA – ROLNICZY RYNEK

DOLNOŚLĄSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO,

53-033 WROCŁAW, UL. ZWYCIĘSKA 8

NR KONTA 46 1130 1033 0018 8190 0120 0004

Przypominamy, że czasopismo można zaprenumerować bezpośrednio w redakcji: redakcja@dodr.pl lub w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

Zgodnie z art.6 ust.1 lit. a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celu wysyłki prenumeraty „Twój Doradca – Rolniczy Rynek” oraz oferty prenumeraty tego czasopisma.

Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych przez DODR

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- 1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą we Wrocławiu, ul. Zwycięska 8 53-033 Wrocław, e-mail: sekretariat@dodr.pl;
- 2) Inspektorem Ochrony Danych w Dolnośląskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego jest osoba zatrudniona na stanowisku do Spraw Bezpieczeństwa Informacji, Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych – e-mail: iod@dodr.pl. Adres korespondencyjny: Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą we Wrocławiu, ul. Zwycięska 8 53-033 Wrocław;
- 3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji umowy na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. i zgodnie z treścią tego rozporządzenia o ochronie danych;
- 4) Odbiorcą Pani/Pana danych osobowych będą wyłącznie podmioty upoważnione do uzyskania informacji na podstawie przepisów prawa;
- 5) Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego/organizacji międzynarodowej;
- 6) Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji zadań wynikających z zawartej umowy oraz po zakończeniu umowy w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze, na czas zgodny z obowiązującymi przepisami;
- 7) Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;
- 8) Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego ds. ochrony danych osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
- 9) Pani/Pana dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław
centrala: 71 339 80 21 (22), sekretariat: tel. 71 339 86 56
faks 71 339 79 12
e-mail: sekretariat@dodr.pl, www.dodr.pl

**Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich
Wrocław 2019**